

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urto/5/2021
Identifikačné číslo spisu:	6020010929
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:6020010929.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti odsúdenému T. Y. pre prečin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1, § 146 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 26. októbra 2021 v Bratislave o odvolaní odsúdeného T. Y. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2021, sp. zn. 5Ntc/13/2020, takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2021, sp. zn. 5Ntc/13/2020, zrušuje.

II. Podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov v aktuálnom znení,

uznanie a výkon rozsudku Krajského súdu v Hradci Králové, Česká republika z 27. augusta 2014, sp. zn. 2T/4/2014, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 15. októbra 2014, sp. zn. 8To/74/2014, ktorými bol občan Slovenskej republiky T. Y.Š., nar. XX. U. XXXX v V., Slovenská republika, trvale bytom U.J. č. XXX/XX, W. B. G. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1, § 146 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky na tom skutkovom základe, že

dňa 24. februára 2014 v dobe medzi 23.00 hod. a 23.15 hod. v U. B. U., okres V. X. v stane neďaleko skládky G. po predošlej hádke fyzicky napadol poškodeného Y. W., nar. X Y. XXXX a to tak, že ho najprv zvalil na matrac, kľakol si na neho a tlkol ho päťou do oblasti hlavy a ďalších častí tela, následne poškodeného hodil na stolík. Ktorý sa prevrátil, na zemi pokračoval v bití poškodeného päťami, keď týmto spôsobom spôsobil poškodenému kožné odreniny a podliatiny na hlave a rôznych častiach tela, pričom vzhľadom k intenzite útoku hrozili podstatne závažnejšie následky v zmysle ublíženia na zdraví,

za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, ktorý vykonal na území Českej republiky dňa 6. marca 2015 a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou,

vo výroku o vine a ochrannom protialkoholickom liečení ústavnou formou odmieta.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 9. marca 2021, sp. zn. 5Ntc/13/2020, podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) uznal rozsudok Krajského súdu v Hradci Králové, Česká republika z 27. augusta 2014, sp. zn. 2T/4/2014, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 15. októbra 2014, sp. zn. 8To/74/2014, ktorými bol slovenský štátny občan T. Y. odsúdený za prečin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1, § 146 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, ktorý spáchal na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto rozsudku, na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, ktorý vykonal na území Českej republiky dňa 6. marca 2015 a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Krajský súd uznal výrok o vine a ochrannom protialkoholickom liečení ústavnou formou a v rozsahu, v ktorom sa týka ochranného liečenia ústavnou formou na území Slovenskej republiky nariadil jeho výkon.

Proti tomuto rozsudku, ktorý bol T. Y. doručený 16. apríla 2021, podal 29. apríla 2021 odvolanie dôvodiac tým, že od výkonu trestu (ako aj ďalšieho premeneného podmieneného trestu) v Českej republiky, ktoré vykonal 6. marca 2018, býva so svojou starou matkou Q. Z. v rodinnom dome v obci W. B. G. a od roku 2018 abstinuje. Uviedol, že v opačnom prípade by nebol schopný sa starať o svoju starkú, ktorá je po operácii chrbtice, má kardiovaskulárne ochorenie, ochorenie štítnej žľazy, Parkinsonovu chorobu, a trpí závratmi. Pokračoval, že od právoplatnosti rozsudku, ktorým mu bolo uložené ochranné liečenie uplynulo skoro 7 rokov, pričom na svojej slobode bol obmedzený už od marca 2014; teda 7 rokov nepije, nepožíva alkoholické nápoje, ani nijaké omamné látky. Je pacientom všeobecnej lekárnky MUDr. Y. A., ktorú navštevuje len sporadicky, pri bežných ochoreniach. Z dôvodu podania odvolania ho však vyšetrila, pričom výsledok vyšetrenia je prílohou predmetného odvolania (č. 1. 53). Poznamenal, že z nálezov vyplýva, že jeho hodnoty krvných testov preukazujú, že nepožíva žiadne omamné, psychotropné látky, či alkohol. Dodal, že ak by za posledných 7 rokov pil, zrejme by sa to odrazilo na jeho zdravotnom stave. Do nedávna pracoval aj na Malých obecných službách pre obec W. B. G., pokiaľ ho zase Úrad práce sociálnych vecí a rodiny zase zaradí, bude opätovne pracovať pre obec, nakoľko sú s ním spokojní.

Z vyššie uvedeného podľa odsúdeného vyplýva, že krajský súd neposúdil samotný zmysel protialkoholického liečenia po uplynutí 7 rokov od vtedy, čo bol zadržaný. Liečenie má podľa neho zmysel, ak naň nastúpi bezprostredne odsúdený po výkone trestu odňatia slobody, resp. sa jedná o človeka, ktorý je aktívnym konzumentom alkoholu. Uviedol, že krajský súd nevykonal žiadne šetrenie, či dokazovanie, za účelom zistenia jeho aktuálnej situácie a zdravotného stavu. Mohol ho dať vyšetriť znalcom z odboru psychiatrie, alebo aj občajným lekárom, ktorý rozpozná bezpečne alkoholika. Zopakoval, že je 7 rokov abstinentom, predložil potvrdenie obce W. B. G. o jeho povesti (č. 1. 52) a navrhol, aby si súd pokojne vyžiadal aj vyjadrenie lekárov, ktorí by posúdili jeho súčasný stav.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil rozsudok a následne vrátil vec krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a zistil aktuálny stav potreby protialkoholického liečenia po uplynutí 7 rokov od právoplatnosti rozsudku, ktorým bol uložený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd odvolací preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo; po vykonaní uvedenej prieskumnej povinnosti zistil, že odvolaním napadnutý rozsudok je potrebné z dôvodov uvádzaných odsúdeným, zrušiť.

Odsúdený T. Y. je slovenský štátny občan s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorý bol v Českej republike odsúdený rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové z 27. augusta 2014, sp. zn. 2T 4/2014 v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 15. októbra 2014, sp. zn. 8To 74/2014.

Odsúdenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý v celom rozsahu vykonal 6. marca 2015. Súčasne mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, o uznaní a výkone ktorého bolo potrebné rozhodnúť.

V prvom rade je potrebné uviesť, že krajský súd správne posúdil všetky formálne podmienky a dospel k správne mu záveru o ich naplnení. Nedostatočne sa však zaoberal samotným účelom uznania cudzieho rozhodnutia vzhľadom na odstup času a okolnosti dané vo veci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 549/2011 Z.z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z.z. rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak a) odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Podľa § 16 ods. 1 písm. f) zák. č. 549/2011 Z.z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z.z. súd rozhodne o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia, ak nie je splnená podmienka uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1.

Podľa článku 4 ods. 1 písm. a) Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len rámcové rozhodnutie) za predpokladu, že odsúdená osoba je v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcom štáte, a za predpokladu, že dala svoj súhlas, ak sa tak vyžaduje podľa článku 6, možno rozsudok spolu s osvedčením, ktorého štandardné tlačivo je uvedené v prílohe I, zaslať jednému z nasledujúcich členských štátov členskému štátu, ktorého štátnu príslušnosť má odsúdená osoba a v ktorom žije.

Podľa článku 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia zaslanie rozsudku a osvedčenia sa môže uskutočniť, ak sa príslušný orgán štátu pôvodu, v prípade potreby po porade príslušných orgánov štátu pôvodu a vykonávajúceho členského štátu, presvedčil o tom, že výkon trestu zo strany vykonávajúceho štátu bude slúžiť na účely uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby.

Podľa článku 3 ods. 1 rámcového rozhodnutia účelom tohto rámcového rozhodnutia je vytvoriť pravidlá, podľa ktorých členský štát s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby uzná rozsudok a vykoná trest.

Podľa bodu 9) odôvodnenia rámcového rozhodnutia výkon trestu vo vykonávajúcom štáte by mal posilniť možnosť sociálnej nápravy odsúdenej osoby. Aby sa príslušný orgán štátu pôvodu presvedčil, že výkon trestu vykonávajúcim štátom poslúži účelu uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby, mal by zvážiť také prvky, ako sú napríklad väzby dotknutej osoby na vykonávajúci štát, či ho považuje za miesto svojich rodinných, jazykových, kultúrnych, spoločenských alebo hospodárskych či iných väzieb na vykonávajúci štát.

Najvyšší súd po preskúmaní obsahu spisu v rámci odvolacieho prieskumu dospel k záveru, že zákonné ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z.z. je potrebné vykladať eurokonformne v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami rámcového rozhodnutia. Pri eurokonformnom výklade možno dospieť k názoru, že podmienka uznania cudzieho rozhodnutia je splnená len vtedy, ak uznaním rozhodnutia možno lepšie dosiahnuť sledovaný účel, ktorým nepochybne je uľahčenie sociálnej nápravy odsúdenej osoby.

Naviac - v kontexte uvedeného - by obmedzenie osobnej slobody ústavným ochranným liečením, by za tejto situácie predstavovalo neprimeraný zásah do práva na osobnú slobodu, čo je v rozpore bodom 13 veta prvá odôvodnenia rámcového rozhodnutia Rady, podľa ktorého toto rámcové rozhodnutie

rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané článkom 6 Zmluvy o Európskej únii a vyjadrené Chartou základných práv Európskej únie, najmä jej kapitolou VI.

V danom prípade nie je možné prehliadnuť, že T. Y. bol odsúdený v roku 2014, pričom trest odňatia slobody vykonal v Českej republike 6. marca 2015. Od tohto času prešla doba viac ako 6 rokov (od uloženia ochranného liečenia doba 7 rokov). Odsúdený poukazuje na to, že 7 rokov nepožíva alkoholické nápoje, ani omamné látky. Z potvrdenia obce vyplýva, že táto nemá vedomosť o požívaní alkoholických nápojov, v mieste bydliska má slušné vystupovanie a požíva dobrú povesť. Vzhľadom na odstup času, uvedené skutočnosti, ako aj fakt, že ochranné liečenie môže dosiahnuť svoj zmysel, ak naň nastúpi bezprostredne odsúdený po výkone trestu odňatia slobody, resp. dosiahnutie účelu, ktorý je sledovaný uznaním cudzieho rozhodnutia, teda uľahčenie sociálnej nápravy - objektívne neprichádza do úvahy. Pre prijatie rozhodnutia o tom, že sa cudzie rozhodnutie uznáva a vykoná pritom nepostačuje len formálne splnenie podmienok, ale aj prezumpcia naplnenia samotného účelu uvedeného postupu.

S ohľadom na vyššie uvedené preto rozhodol najvyšší súd tak, že rozsudok krajského súdu zrušil a sám rozhodol o odmietnutí uznania a výkonu rozsudku Krajského súdu v Hradci Králové, Česká republika z 27. augusta 2014, sp. zn. 2T/4/2014, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 15. októbra 2014, sp. zn. 8To/74/2014 vo výroku o vine a ochrannom protialkoholickom liečení ústavnou formou.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.